

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 2. Assumpsit Iesus & c. Ostendit Apostostolis gloriam suam, sicut Ezechieli templum, vt populum excitet ad pœnitentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

Promissi Diuini meminuit, dum in somnis regnum ei ac eminens ostendit dominium, sub stellarum, ac tritici manipulorum figura, vidit enim solent lunam, ac stellas, se adorantes, & cum fratribus suis frumenta demetens, vidit ab ipsis ligatos stantemque manipulos coram manipulo suo in terram procedentes. Hoc ei animum excitauit, roborauit, recreauit. Regnum (argumentatur Diuus Cyrillus) in somnis obiectum & visum latua coniectum manipulorum, hoc in eo potuit, vt apud se hæc cogitans tandem illo potiar, tandem liber carceris soluar, ergastulo, his pœnis eripiar, his vinculis lenabor, hæc calumnia innocens exaltabor, regi diuitiis sublimis felixque gloriabor, hæc mihi Deus spondit futura graua omnia illa atque aspera, mente toleret infracta, animo vitili, allectus ipe futurorum: *Eloquium Domini inflammans eum; Quid non in nobis operabitur regnum, quod nobis proponit spondetque Deus, non regionis Ægypti, sed cælorum, non breui perituro, sed æternum mansurum; regnum prælibatum non in somnis, sed excitato intellectu nostro ac illuminato, non in spicatum manipulis, sed in ipsa persona, vultu, ac corpore Redemptoris; hoc fieri potest o Christiane, quod oblato tibi quatuor assum lucto maria percurras, forâ frequentes, itinera mille periculis obstita peruageris, quod ipse locus gradus honoris eminentioris intuearis, qui vitro fragillior, fumo euanescent inconstanter, tibi noctes adferat infomes, ieiunios dies, tempus inquietum ac perturbatum, quod dignitatis umbra imaginariæ in mille te cogat expensas, & cruciatus, quod vilis, fordidus, & in honestus quem intendis, appetitus voluptuarius, tot te curis excedat, desideris exagitet: tales autem diuitiæ, tanta dignitas, inmensa regna, corporis mentisque deliciae, te nec accendant, nec vires addant, torpealque abiectus animo, velut alter Esau prophanus. Parus penitem, quod primogenita vendidisset? Illa igitur intueamur.*

Gen. 27.
34.

§. 2. Assumpsit Iesus &c. Ostendit Apostolis gloriam suam, sicut Ezechielis templum, vt populum excitet ad penitentiam.

¶ 4. *Et post dies sex assumpsit Iesus Petrus & Iacobum, & Ioannem, &c.* Liquec omnibus tractatus D. Chrysof. quo inuestigat Christi mentem in hoc transfigurato in mysterio, quâ in *Matth. ipse sensit eam fuisse, vt Apostolorum animos*

excitaret alacrius, ex prædictis etiam pauca ante diebus, animo despondere potuissent. Eos apud Cæsaream Philippi, de Diuina personæ suæ fide interrogauerat, & approbatur Principis Apostolorum conclusio Theologica, *Tu es Christus filius Dei viui.* Illico progreditur vterius, præmonet illos de morte sua, crucis morte ignominiosa ac dolorosa: *Quia oportebat eum multa pati: &c.* quodque qui illum sequi vellet, eiusque fieri discipulus, tolleret crucem suam, propriam carnifex vitæ, eam odiret vt inimicam: crederent fide certa, eius aduentum gloriosum, maiestate splendidum, stiparum Angelis, qui amplissimis esset pœnis remuneraturus obsequentes: *Filius enim hominis uenturus est in gloria, cum Angelis suis, & tunc reddet unicuique, &c.* Ne vero illi obiceretur illud quod olim Ezecheli ab Israelitis. *In longa temporum iſte prophetar. addit, quod ad eiusdem gloriæ spectaculum aliquos ex præsentium numero seligeret qui eius visionis potirentur gaudio, antequam hæc vitæ mortali defangerentur, quibus quam pollicebatur gloriæ speciem spectandam exhiberet. Sunt de hic stantibus qui non gustabunt mortem donec uideant filium hominis in regno suo.* Quia vero Christus ita futurorum dat fidem, vt copiosus excedat promissa, licet hæc in multa temporum potuisset differte visionem, cum pluribus annis adstantes superuixerit, tam festinato tamen hanc eis regni sui concessit visionem, vt non nisi sextiduum interlaberetur. *Et post dies sex assumpsit &c.* q. d. fateor operosum est, ac cum primis arduum, ferre crucem suam, carnem mortificare, flagellis cedere, eius carnificem agere, ieiunios macerare, noctes ducere infomes, perpetui persecutiones, patientiam ferare illaxam in dario, ribus impugnationibus: attamen præmittam attende, tibi largiendum. Ad hoc tres elegit suos Apostolos, Petrum, Iacobum, & Ioannem, quos in montem ducit excelsum, vt regni sui fiant ac gloriæ speculatores, ipsique sint æquibus suæ pandat celsitudinem maiestatis.

Hoc D. Petrus his verbis exposuit. *Non doctas fabulas secuti, nec iam fecimus uobis Domini Iesu Christi uirtutem, & presentiam, sed speculatores facti illius magnitudinis.* Speculatores elegit. Rei alicuius speculator ille propriè dicitur, qui rem attentione considerat singulari, vt eius postmodum reddat rationem, & explanationem. Speculatores illius magnitudinis. Aliud D. Petro non occurrit nomen aptius, quo tantæ celsitudinis gloriæ conuenienter explicet, proinde illo hæc sic denominat: *Illius magnitudinis.* Elegit nos Deus speculato-

Matth. 16.
16.

Ezech. 18.
22, 27.

1. Pet. 1.
16.

res, & assupsit, vt essemus speculatores, quales illi fuerunt, quos ex Dei præcepto elegit Moyses terræ promissionis speculatores, vt eam suis considerarent oculis, & populo, redeuntes, redderent eius rationem, vt eum ad eiusdem animarent possessionem. Tales Deus mittere debebat, speculatores, prædixit Isaias vt eorum, quæ viderant, mundo redderent rationem: *Vox speculatorum tuorum.* Audiendi sunt, clare enim loquuntur. *Leuauerunt vocem, simul laudabunt.* Illisque secure fides adhibenda: *Quia oculo ad oculum viderunt:* nec enim visio imaginaria, neque phantasmatica, neque doctis acque ingeniosis fabulis ficta transformatio, de Poetarum cerebro educta, sed visio manifesta, & ocularis. *Sed speculatores facti illius magnificis.* In hunc igitur finem *Assumpsit Iesus Petrum.* Et.

Io. 1. 41.
Ezech.

Diuino plane consilio ac sapientia gestum censet D. Hier. id quod fecit Deus vt populi sui contractus vires restauraret, acerbioribus in Babilonia tribulationibus agitari, iusta criminum suorum exigentia vindicta, Dei populus captiuus in Babilonia detinebatur horum autem criminum ignari, & minus ea corrigentes, hanc impatienter ferebant seruitutem: hæc quippe nostra dolenda fors est, qui cum Dei flagella plus æquo mereamur, ea tamen minus patienter, æquoque animo, quinimo queruli, contumaces ac Dei beneplacito refractarii, toleremus. Vult benignus Deus animare populum; ad hoc assumpsit prophetam Ezechielem, raptumque spiritu, descendit in altissimum montem, ostendit illi ciuitatem ad miraculum illustrissimam in quadrositatem, templo ornatum gloriosissimo, Cherubinibus palmisque adornato, diuerso eoque innumero cultu, ac decore splendidissimo. In extasim rapitur Propheeta, tantis diuinitis, tantaque gloria mirabundus. O Domine, quis tantus hic splendor? quæ tanta templi maiestas? Attentius templum intueri. In quem, quæso te, finem? ut hinc descendens, eorum quæ vidisti, populo meo reddas rationem, ne despondeant animo, sed his animantur, ac nouis viribus alacriores assumant poenitentiam, perferant aduersitates, & onus tolerent seruitutis. *Ostende domui Israhel,* (ita legunt septuaginta, vt notat D. Hier. *Domum & visionem illius & dispositionem eius, & cessabunt a peccatis suis, & ipsi sustinebunt tormentum suum.* Hoc idem agit hodie Christus, æterna Patris sapientia. Nouit nos aduersitatibus delassari, ieiunijs affligi, mortificationibus humiliari, continua cruce ferenda animo concidere. Tres classis hæc maxime perspicaces assumit Apostolos

Ezech. 43.
103

Petrum, Iacobum & Ioannem. Vt gloriam illam quam præparauit, contemplerentur, quatenus illis hanc nobis proponerentibus, & nobis ad illam oculos attolentibus, vitæ præsentis, & captiuitatis labores cum patientia sustineamus. *Portabunt tormenta sua.* Et in rei veritate, nihil est quo animæ robur addat inuictum, ad poenitentia labores, ieiuniorum inediã, mortificationum acerbicatem, ad graua deũ que omnia sustinenda, vt huius gloriæ contemplatio. *Si vis sustinere laborem* (inquit D. Aug.) *Attende mercedem.* Nam & operarius in vinea deficeret, nisi attenderet, quid accepturus esset. Cum autem attendit, quid sis accepturus, omnia tibi erunt vilia, quæ pateris, nec digne estimabis, pro quibus illud accipias, miraberis tanta dari pro tanto labore: Nam utique fratres pro æterna requie labor æternus suscipiendus erat: æternam felicitatem accepturus, æternas passiones sustinere deberes. Et. Tamen non solum voluit Deus temporalem laborem tuum, sed & breuem. Et. Quid D. Stephano (quærit D. Au.) animum indidit, patienter ac libenter lapidum grandinam capiti suo irruentem sustinendi, nisi id quod ipse testatur. *Eccc video caelos apertos.* Quis vires Laurentio ministravit, vt prodigiosum illud craticulæ candentis perferret tormentum inuictus, nisi huius gloriæ conuictus? quis D. Vincentium lecto telicæis fragmentis constructo roborauit decumbentem? Quis quadraginta Martyres stagno frigore nimio congelato recreauit inuictos? Quis D. Pet. in cruce, D. Paul. cæterisque Martyres innumeros suis in suppliciis insuperabiles animauit? Quis in desertis Anachoritas, quis asperis coniectis cilicis, durioribus poenitentia operibus insudantes Monachos viribus ampliauit? *Propter spem quæ reposita est vobis in caelo,* acclamat Apostolus qui gloriæ celestis spem anchoræ comparat. Quid nauim tot inter læuantes fluctus detinet immobilis, quando contra eam insurgit furiosis suis flatibus nunq̄ ille, nunc ventus aliter, Euro, Fauonius, Austro testat Septentrio, quam modo vndarum volumina ad æra subleuant, modo ad ima profundi demergunt perituram? An hora. Talis spes est. Nauis anchora, terra infigitur, eamque sistit inter vndas securam, si rupi ad maris profundum adhærescat: anchora vero spei firmiori agglutinatur fundamento, qui caelo fulcitur, æternis fidelum rupibus affigitur. *Habemus spem tanquam anchoram animæ, tutam ac firmam in edentem vsq̄ ad interiora velaminis.* Quando ibidem vere ac serio figitur, nihil verendum, tuta est nauis mille licet obruta tempestatibus.

D. Aug. in 1. 39. Tom. 3. in illud ad Rom. 8. 24. D. Gregorius in 1. 1. 2. 2.

L. Solilo. 6. 2. 2. Act. 1. 7. 35.

I. Gloriæ consideratio vires addidit Martyribus. To. 8.

Colo. 1. 2.

He. 6. 20.

6 Tales admittit delectos huius mundi pelagus enauigantes; qua enim ratione Iob tot diaboli fruentis, ac sepe repetitis potuisset illæsus perferre tempestates? Quibus artibus D. Catharina virgo tenerissima stetit impeturbata, mentis quietæ tot inter ferissimas rotas culpitudibus amittas præacutus quomodo tam alacris D. Agatha caldarie pice ardenti demerita, ut exulians dicat: *Numquam in tota vita mea ita lacratum est cor meum?* Quid D. Franciscum in tanta rerum inopia exhibet gloriantem? D. Dominicum Patriarcham Ordinis nostri, in hæreticorum persecucionibus, gaudio exultantem? D. Vincentium inter disciplina verbera late concinentem? Hanc tu sursum anchoram figito: sic monet D. Aug. *Spem in illam terram quasi anchoram præmissimus, ne in isto mari naufragemur.* Hæc te lacrum reddet in penitentia; in persecucionibus infractionem, in paupertate diuitem, in ieiuniis hilaritatem, & in pijs operibus perseverantem. Auditum iucunda verba sunt ista Dauidis quibus Psalmum cœcludic vigesimum sextum, quo seipsum delineat variis ac grauibuscampellatibus iactatum, & in his a patribus derelictum; *Pater meus & mater mea dereliquerunt me; Fallis testibus accusatum quibus in populi totius ac Regis locuti sui indignationem inciderat maximam, quod præ cæteris fert ægerime vir honoratus: Insurrexerunt in me testes iniqui, & mentis est iniquitas sibi q. d. (Interprete Genebrardo) antequam in me sua proferrent testimonia, inter se illa composuerant ac conuenerunt, quo magis ea ad veritatem inclinarent, & in Dauidis grauius vergerent ipsa præiudicium. Mentis est iniquitas sibi, id est, studiose apud se mendacium composuerunt, attente sunt meditati, ut ea persuaderent.* Quid adhuc o Dauid, quid consili? Hæc in decumana quietus sedes tempestate: quid te detinet sedatum? spes. *Credo videre bona Domini in terra uiuentium.* Video cuncta hæc tandem finienda & ad summum paucis diebus iduratura, & illa quæ hæc perfero patientia, Dei bona Dei regna, Dei gloriam me spero consecuturum In Hebræo phrasim quædam est loquendi rora: *Nisi credidisset videre bona Domini.* Modus est loquendi, qui cum sit imperfectus, maiorem habet Emphasim; sicut quoque loqueris, nisi attendere quis essem, nisi ego sperarem quod talis redderet rationem, q. d. Nisi oculos meos auollerem, ut ea contemplerer bona, quæ me manent, qua ratione ea quæ modofustineo, sustinerem? qua ratione tali ferendo ponderi mihi vires sufficerent? illuc oculos sursum atolle, &

te posse mundi grauius na perferre oblutepesces. Imo & ipse Christus cœli fortis uo, ipsa cœli, reliquæ sui contemplatione, ad ferendam, tantam, quantam tulit crucem, fortius animatur. *Quis proposito sibi gaudio sustinuit crucem, He. c. 12. 2 confusione contempit.*

§. 3. Ut valde proficuum ordinavit Deus Dauidi cœlestis glorie contemplationem, & hanc nobis destilerat D. Paulus Apostolus.

ERat autem illud remedium, ut ipote cæteris efficacius, quod optabat D. Paul. Ephesians, 7 *illique ad Deo dari deprecabatur. Non cessis Ephes. 1. gratias agere pro uobis memoriam uestri faciens in 16. orationibus meis.* Et quid pro eis exposulas o diue Apostole? *Ut Deus Domini nostri Iesu Christi pater gloria, det uobis spiritum sapientia. & reuelationis, in agnitione eius, illuminatos oculos cordis uestri, ut sciatis, quæ sit spes uocationis eius, & quæ diuitia & gloria hereditatis in sanctis eius.* Nullum lego hic verbum quod infinitis non abundet mysteriis, attamen omnibus præteritis, id tantum assero, Apostolum hic alludere colloquio Dauidis cum Deo. Totum cum onerabant aduersitates, fœcer eius Saul, Philistinis iam absolutus, ob ductum a Dauid prostratumque Goliath, qui cum honoribus attollere, fideique promissis dare debuerat, in eum insurgit inhumanus, perditus & pernox cum insequitur, subditus ei populus a ma sumit rebellis, ex utero natus eius filius Absalon, ad eas patrem cogit angustias, ut necesse sit fuga sibi consulere, proprio discedere palatio, per maria & incerta vagari profugus. *Circumdederunt me mala quorum non est numerus.* Tantis igitur malis implicatus, ad Deum confugit. *Tu es refugium meum a tribulationibus, quæ circumdederunt me, exultatio mea, & me a circumdantibus me.* Omnes in me bella mouent, Domine, creature, tu solus refugium meum unicum solamen, ad te recurro exultatio mea, gaudium meum, honor meus, libera me a circumdantibus me tribulationibus.

Hoc tibi agendum dum arduabili curarum robore discuraris, dum totum mundum patris aduersarium: ad Deum confuge, coram eo prostratus ingemisce, exclama, supplica: *Tu es refugium meum &c. Erue me.* Ita Dauid ad Deum recurrit. Num illi Deus respondit? Præstitit auxilium? qua ratione tribulationibus eruit?

D. Aug. in Ps. 64. Tom. 8.

Ps. 16.

Ps. 16. 13.

Ps. 39. 13. 31. 7.